

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Els perills que amenacen la informació

Els encaputxats digitals van guanyant terreny

Hi ha un gran perill que plana i voleia sobre la llibertat d'informació. Però no és exactament el que sovint s'esmenta, en el sentit de la gran dependència que puguin tenir els mitjans pel fet de ser, gairebé sempre, propietat de grans famílies o presoners dels sectors econòmics poderosos.

El gran perill que amenaça la llibertat d'informació és la proliferació digital de fonts que aconsegueix audiències enormes i que no són ni professionals, ni respectuoses del pluralisme ni, menys encara, responsables.

Atempten repetidament contra la vida privada, la reputació o la dignitat de les persones, soscaven meticulosament el debat democràtic i alimenten els populismes amb tota la impunitat.

I la intel·ligència artificial suposarà que s'engrandeixi el risc. S'ha escrit a França que la intel·ligència artificial (IA) arriba com un tsunami que tombarà en un llampec tots els murs de contenció que asseguren avui, en els mitjans d'informació tradicionals, la seriositat de la investigació i l'establiment i manifestació de la veritat.

Montesquieu va escriure que "la llibertat és el dret de fer el que permet la llei." L'article 12 de la nostra Constitució reconeix les llibertats de comunicació i d'informació. Tanmateix la llibertat d'expressió no pot convertir-se, en cap cas, en el dret d'explicar qualsevol cosa amb total irresponsabili-

tat.

Penso que un dels trets definidors del que podríem anomenar garantia constitucional d'aquests drets fonamentals és la consideració de la llibertat d'expressió i del dret a la informació no solament com a drets subjectius de llibertat respecte dels poders públics, sinó també com a valors democràtics objectius que esdevenen decisius en una societat que aporta, com a element essencial i definitori de la seva identitat democràtica, l'efectiva vigència d'una opinió pública lliure.

És urgent establir una norma reguladora de les plataformes i les xarxes socials

No podem tampoc oblidar, ni menystenir, que l'article 14 de la Constitució d'Andorra garanteix el dret a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge. I aquell article afegeix que "Tot-hom té dret a ésser protegit per les lleis contra les intrusions il·legítimes en la seva vida privada i familiar."

Sotmetre la publicació de continguts al respecte de la llei és un element essencial de la vida civilitzada que caracteritza un Estat de dret democràtic i social com l'andorrà.

I si aquest principi essencial de seguretat jurídica comporta haver de restringir la llibertat d'expressió dels propagadors de fake news i de discursos

d'odi, això no serà una reculada de la llibertat d'expressió, serà pel contrari un progrés de la democràcia i l'Estat de dret.

El Consell General hauria d'adoptar una llei que estableixi la fi de l'anonimat en l'obertura dels comptes a les xarxes socials.

Ja ho vam fer en el seu moment per a l'obertura dels comptes bancaris. El titular d'un compte anònim ha d'estar a disposició de la Justícia en cas de denúncia encara que pugui romandre anònim per als que utilitzin la xarxa.

Acceptar una llibertat sense responsabilitat és totalment contrari a l'essència mateixa d'una societat com l'andorrana i a la nostra Constitució.

La tàcita acceptació de la proliferació d'encaputxats digitals, que llencen la pedra i amaguen la mà buscant la satisfacció de les seves frustracions, és un error. I això ens està portant a l'explosió del populisme, a la fi del debat públic racional, i obre la porta a una manipulació massiva de l'opinió pública.

La línia està traçada: ja que la realitat ens molesta, per què no l'hauríem d'esborrar, amagar o suprimir-la?

Si no ho aturem la democràcia constitucional andorrana estarà en perill.

El Consell General estaria assumint el seu paper institucional si aconseguís fer néixer un consens sobre la urgència d'establir una norma reguladora de les plataformes i les xarxes socials.